

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

5ο ΕΞΑΜΗΝΟ - ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΑ ΔΥΝΑΜΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2016, ΩΡΑ 18.00 - 20.30

Θέμα (Θ-1) (Θεώρημα Picard) Έστω D ανοικτό υποσύνολο του $\mathbb{R}^{n+1}$. Έστω $(t_0, x^0) \in D$ και $a > 0, b > 0$, τέτοια ώστε το σύνολο $R = \{(t, x) : |t - t_0| \leq a, |x - x^0| \leq b\} \subset D$. Επίσης έστω μια συνεχής συνάρτηση f στο D , που ικανοποιεί τη συνθήκη Lipschitz ως προς x στο D . Τότε για την ακολουθία που ορίζεται από τη σχέση $x_{m+1}(t) = x^0 + \int_{t_0}^t f(s, x_m(s)) ds$, $x_0(t) = x^0$ (Επαναλήψεις Picard) να αποδειχθούν: (i) Για κάθε m η $x_m(t)$ είναι ορισμένη και συνεχής στο $[t_0, t_0 + A]$ και αν $t \in [t_0, t_0 + A]$, τότε $|x_m(t) - x^0| \leq M|t - t_0|$, όπου $M =: \sup\{|f(t, x)| : (t, x) \in D\}$ και $A =: \min\{a, \frac{b}{M}\}$, και (ii) η ακολουθία $\{x_m(t)\}$ συγκλίνει ομοιόμορφα στο $[t_0, t_0 + A]$ σε μια συνεχή συνάρτηση $x(t)$.

Θέμα (Θ-2) Έστω η συνάρτηση $f(t, x)$ συνεχής και φραγμένη στο πεδίο D . Έστω $x(t)$ μια λύση της διαφορικής εξίσωσης $x' = f(t, x)$, σε ένα διάστημα $J = (a, b)$. Τότε (i) τα όρια $\lim_{t \downarrow a^+} x(t) = x(a^+)$, $\lim_{t \uparrow b^-} x(t) = x(b^-)$ υπάρχουν και (ii) αν $(a, \varphi(a^+))$ (αντ. $(b, \varphi(b^-))$) ανήκει στο D , τότε η λύση $x(t)$ μπορεί να επεκταθεί στα αριστερά του a (στα δεξιά του b).

Θέμα (Π-1) Να εξετασθεί αν υπάρχουν λύσεις για τις ακόλουθες διαφορικές εξισώσεις σε μία περιοχή του $x = 0$. Σημ. συνέχεια να εξεταστεί αν είναι δυνατόν να εξαχθούν συμπεράσματα για το μοσοήμαντο των λύσεων των αντιστοίχων προβλημάτων αρχικών τιμών.

~~(i)~~ $y'(x) = [x - \sin(y(x))]^{\frac{5}{4}}$, $y(0) = 0$ και ~~(ii)~~ $y'(x) = [x - \cos(y(x))]^{\frac{2}{3}}$, $y(0) = 0$.

Θέμα (Π-2) Έστω το δυναμικό σύστημα $x^+ = 2x^2 + x - 2c^2$, $x \in \mathbb{R}$, όπου $c > 0$ σταθερή παράμετρος. (i) Να εξετασθούν οι ιδιότητες ευστάθειας των σημείων ισορροπίας. (ii) Για ποιές τιμές του $c \in \mathbb{R}^+$, το δυναμικό σύστημα $x^+ = 2x^2 + x - 2c^2$, $x \in \mathbb{R}$ παρουσιάζει μια περιοδική λύση με ελάχιστη περίοδο 2;

Θέμα (Π-3) Έστω το δυναμικό σύστημα $x' = -x + y^3$, $y' = -y + ax^3$, $(x, y) \in \mathbb{R}^2$. (i) Να βρεθούν τα κρίσιμα σημεία του συστήματος και να μελετηθεί η ευστάθεια αυτών για κάθε τιμή της παραμέτρου $a \in \mathbb{R}$. (ii) Να δείξετε ότι αν $a = 1$ και $V(x, y) \leq R$, όπου $R > 0$ σταθερά και $V(x, y) = \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}y^2$, τότε η παράγωγος $V'(x, y)$ της συνάρτησης $V(x, y)$ κατά μήκος των λύσεων του δυναμικού συστήματος ικανοποιεί την ανισότητα $V'(x, y) \leq -2(1 - R)V(x, y)$, και (iii) Να εκτιμήσετε την περιοχή ευστάθειας του σημείου $0 \in \mathbb{R}^2$ για την περίπτωση $a = 1$ κάνοντας χρήση της συνάρτησης Lyapunov $V(x, y)$ [Υπόδειξη: χρησιμοποιήστε την ανισότητα $V'(x, y) \leq -2(1 - R)V(x, y)$].

Θέμα (Π-4) Να βρεθούν τα σημεία διακλάδωσης, να περιγραφούν οι τροχιακές δομές για τα διάφορα πεδία μεταβολής της παραμέτρου λ και να σχεδιαστεί το διάγραμμα διακλάδωσης της διαφορικής εξίσωσης: $x' = \lambda^6 + 4a\lambda x - x^2$.

*** Να γραφούν ΤΡΙΑ (3) από τα θέματα (Π-1)-(Π-4) ***

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΙΝΑΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ - ΣΥΝΟΛΟ ΜΟΝΑΔΩΝ: 10

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 2:30 ΩΡΕΣ

Κ Α Λ Η Ε Π Ι Τ Υ Χ Ι Α !!!